

[Kristen Amby.]

jeg siger, at man administrativt kunde hjælpe til i den Retning, saa mener jeg dermed for det første, at alle Vegne, hvor Staten og Kommunerne, det offentlige i det hele taget, handler om Grunde, bør de gaa foran med at forlange det. Og i øvrigt kunde man vel ogsaa ved maaske pædagogiske Cirkulærer — det blev vel ikke stort andet — over for Sagførere og andre og ved Ændring i de Formularer, man har, paavirke dem, der nu engang er Mellemmænd ved disse Handler, til at faa en saadan Bestemmelse indført. Jeg tror nemlig, at først naar denne Bestemmelse er indført, kommer det til at staa Folk helt klart, hvad det drejer sig om. Det hilser vi med Glæde ud fra vort principielle Synspunkt, som ikke er dette, at man ikke bør inddrage i Samfundets Kasse en Grundstigning foranlediget ved Samfundets almindelige Udvikling eller ved en særlig Samfundsopgave, Jernbaner og andet. Men det, der var Grunden til vor oprindelige Modstand, var, at vi mente at vide — og Erfaringen har givet os Ret —, at Køberen blot vilde faa en ny Byrde, og at Sælgeren vilde faa den hele Værdi af den Grundstigning, der havde fundet Sted. Derfor ikke blot hilser vi disse Ændringer med Glæde, men disse Ændringer gør, at hele Partiet nu positivt kan træde ind for denne Lovgivning. Jeg skal ikke lægge Skjul paa, at jeg alle Dage har været, og stadig er, principiel Grundskyldstilhænger, men det kommer ikke den Side af Sagen ved.

Det konservative Folkeparti tiltræder altsaa selve Princippet, Grundstigningsskyld, fordi det nu bliver ikke bare en teoretisk Mulighed men en Realitet, at Sælgeren kommer til at svare en Afgift, det vil sige, at Samfundet faar, hvad dets er og ikke hans. Men naturligvis maa en saadan Reform — det var den ogsaa fra Begyndelsen, og det har i alt Fald et Flertal fastholdt her — modificeres, ikke for at gøre den mindre virkningsfuld, men fordi selve Vurderingen af en Grund ikke er noget mekanisk; det er klart, det er et personligt Skøn, og det kan som alt menneskeligt være fejlagtigt, og naar det drejer sig om et Skøn over, hvad en Ting er værd, er maaske Fejkilden større end mange andre Steder. Det er derfor rimeligt, at man har fastholdt Bestemmelsen om, at der skal lægges en vis Procent til Grundbeløbet eller Grundværdien — der er altsaa to Synspunkter —, inden man beregner Afgiften.

Jeg mener nu, det er irrationelt, hvad Mindretallet har foreslaaet i Kommissionen, naar man overhovedet gaar ind for Princip-

pet om Fejkilder, at lægge Beløbet til Grundbeløbet og ikke til Grundværdien, fordi det er en ny Vurdering, som maaske ligger meget længere oppe, og det, det drejer sig om, er den aktuelle Vurdering og ikke den Vurdering, der finder Sted paa Grundbeløbstidspunktet, Nulpunktstidspunktet, og da det netop er den aktuelle Vurdering, som maa være behæftet med Fejl, er det rimeligt at sige, at de 10 pCt. Tillæg skal være i Forbindelse med den aktuelle Vurdering.

Det andet, som man mener man skal have Lov til at fradrage eller tillægge — det er ligeegyldigt, hvilket Begreb man bruger, bare man ved, hvad det drejer sig om —, er den almindelige Konjunkturstigning, som det er sagt. Jeg synes, den højtærede Finansminister har fundet et heldigere Udtryk, nemlig et Prisstigningstillæg. Jeg kan finde et endnu heldigere, synes jeg selv: et Pengeforringelsestillæg. Altsaa hvis selve Princippet i Grundstigningsskyldsloven skal fastholdes, er Princippet ikke dette, at man herigennem vil fratage Folk deres Ejendom, men Meningen er at sige: Den Særstigning, der finder Sted paa Grund af Samfundets Udvikling, partikulært eller almindeligt, vil man inddrage en vis Part af, men Folk skal faa Lov at beholde deres Ejendomme med den Værdi, de har.

Det er imidlertid klart, at hvis man ikke havde en saadan Paragraf som den gamle § 4 med Bestemmelsen om, at man har Lov til at fradrage den almindelige Konjunkturstigning, saa vilde det betyde, at man kunde sikre sig mod Pengeforringelsen ved at købe et Skib eller ved at købe en anden rørlig Ting, men man kunde ikke sikre sig mod den ved at sidde med en Grund. Det er da ligetil, principielt, og derfor er Tillægget ikke bare saadan noget, man tildeler som en mild Gave, det er Udtryk for et virkelig gennemtænkt Princip, og det kan jeg komplimentere det ærede Medlem Hr. Bertel Dahlggaard for, den Mand, der i sin Tid gennemførte denne Lov, saa vidt jeg husker som Indrengsminister, i hvert Fald havde han en stor Andel i denne Lov. Her er indført en ny Bestemmelse i § 5, idet man undtager Købstæder, København og Københavns Amt, men til Gengæld siger, at hele Konjunkturstigningen paa Landbrugets Jord skal kunne tillægges, inden den afgiftspligtige Stigning indtræder. Det er lige saa klart, at hvis man principielt lod enhver Stigning, det, som man kalder Konjunkturstigning, indgaa i Beregningen, vilde det kunne betyde, at der slet ingen afgiftspligtig Konjunkturstigning vilde være paa Grunde i al Almindelighed, f. Eks. paa Landbrugsjord. Prisen er den samme,